

സ്ത്രീകളുടെ ദൈവശാസ്ത്ര പഠനം

മാ. ഡോ. കെ. എം. ജോർജ്ജ്

സ്ത്രീകളുടെ ദൈവശാസ്ത്ര പരിശീലനത്തിന് ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ അവസാന ദശകങ്ങളിൽ ലഭിച്ച ആഗോള പ്രാധാന്യം ഓർത്തയോക്സ് സഭകളിലും പ്രതിഫലിക്കുകയുണ്ടായി. മലയാള ഓർത്തയോക്സ് സഭയിൽ, സഭാംഗങ്ങളെ പൊതുവായി കണക്കിലെടുത്ത് കോട്ടയം വൈദിക സൗമിനാരിയിൽ നിന്ന് ആരംഭിച്ച ദിവ്യവോധന പത്ര പദ്ധതിയിൽ നമ്മുടെ വനിതകൾ കാണിച്ച താൽപര്യം പ്രശംസനീയമായിരുന്നു. പാശ്വാത്യ നവീകരണ സഭകളിൽ വൈദിക ശുശ്രൂഷയിലേയ്ക്കുള്ള ഒരു പടിയായി സ്ത്രീകളുടെ ദൈവശാസ്ത്രത്തെ കണ്ടപ്പോൾ, ഓർത്തയോക്സ് സഭകളിലും റോമൻ കത്രിയാലിക്കാ സഭയിലും പരാരോഹിത്യത്തോട് ബന്ധപ്പെടുത്താതെ തന്നെ ദൈവജനത്തിന്റെ വേദപരിശീലനത്തിന് പുതിയെയാരു പ്രാമുഖ്യം ലഭിച്ചു. വിശാസികളായ എല്ലാ സഭാംഗങ്ങൾക്കും വേണ്ടിയുള്ള ഒപ്പചാരികമായ വേദശാസ്ത്ര പത്രത്തിനാണ് ഈ പുതിയ ഉന്നന്തൽ ലഭിച്ചത്. എന്നാൽ അനുപചാരികമായി സ്ത്രീകളുടെ വേദപരിശീലനം സഭയുടെ പുരാതന പാരമ്പര്യത്തിൽപ്പെട്ടതാണ്. കാലം ചെയ്ത അഭിവൃദ്ധി പദ്ധതാം മാർ ശ്രീഗോറിയോസ് തിരുമേനി എപ്പോഴും നമ്മുടെ ഓർമ്മിപ്പിച്ചിരുന്നതനുസരിച്ച്, സഭയുടെ വിശാസ പ്രവോധനത്തിന്റെ ഓദ്യോഗിക ചുമതലക്കാർ മെത്രാമാരാണ് എങ്കിലും യഥാർത്ഥത്തിൽ വിശാസം സഭയിൽ പരിപ്പിക്കുകയും പിന്തലമുറകൾക്ക് കൈമാറി കൊടുക്കുകയും ചെയ്യുന്നത് സ്ത്രീകളാണ്.

സ്ത്രീകൾക്ക് സാമൂഹികമായി പല പരിമിതികൾ ഉണ്ടായിരുന്ന കാലത്തും സഭയുടെ ആരാധനയിലും അനുഷ്ഠാനങ്ങളിലും വേദപുസ്തക മനനത്തിലും അവരായിരുന്ന മുന്നിൽ. അതുകൊണ്ട് ഒപ്പചാരികമായി അവർ സഭയിൽ “മൽപ്പാൻ” (ഗുരു) സ്ഥാനം എടുത്തില്ലെങ്കിലും, എല്ലാ മൽപ്പാമാർക്കും മെത്രാമാർക്കും വൈദികർക്കും വിശാസപ്രവോധനത്തിന്റെ ആദിപാദങ്ങൾ ലഭിച്ചത് അനുമമാരിൽ നിന്നോക്കുടുംബത്തിലെ മുതിർന്ന മറ്റു സ്ത്രീകളിൽ നിന്നോ ആണ്.

സ്ത്രീകൾക്ക് ഓപ്പചാരിക വേദശാസ്ത്ര വിദ്യാഭ്യാസം നൽകാൻ ഇപ്പോൾ നമ്മുടെ സഭയുടെ പ. സുന്നഹദോസ് തീരുമാനിച്ചത് പരിശുഭ്യാത്മ പ്രേരിതമായിട്ടുണ്ട്. സഭാംഗങ്ങൾ എല്ലാവരും ഇതിൽ സന്നോധിക്കേണ്ടതാണ്. കഴിഞ്ഞ ഏതാണ്ട് ഇരുപതു വർഷങ്ങളായി നമ്മുടെ വൈദിക സൗമിനാരി അദ്യാപകരുടെ കുട്ടായ ശ്രമത്തിന്റെ ഫലമായി തയ്യാറാക്കപ്പെട്ട ദിവ്യവോധന ശ്രമാവലിയും ഇടവക തലത്തിൽ അവയുടെ ക്രമീകൃതമായ പത്രവും ചർച്ചകളും ഇത്തരത്തിൽ ഒരു പുതിയ അവബോധം സഭയിൽ മുഴുവൻ സ്വഷ്ടിക്കുവാൻ കാരണമായി. എങ്കിലും ദിവ്യവോധന പത്രം പല തലങ്ങളിൽ പുർത്തിയാക്കിയവരെ സഭയുടെ വിവിധ ശുശ്രൂഷകളിൽ ചുമതലപ്പെടുത്താൻ കാര്യമായ ശ്രമമാനും ഇതുവരെ നടന്നിട്ടില്ല എന്നത് വേദകരമാണ്. അതുകൊണ്ട് സ്ത്രീകൾക്ക് ദൈവശാസ്ത്രത്തിൽ ഉപരിവിദ്യാഭ്യാസം ഒപ്പചാരികമായി നൽകുന്നതോടൊപ്പം, ആ നിലയിൽ കഴിവും ആത്മീക പക്ഷതയും പ്രാഗ്രഭ്യവും തെളിയിക്കുന്ന വനിതകളെ സമർപ്പാധന രീതിയിൽ സഭയുടെ പ്രവോധന ശുശ്രൂഷയിലും മറ്റും നിയോഗിക്കുന്ന കാര്യവും ചിന്തിച്ചു തുടങ്ങണം.

സന്യാസപ്രസ്ഥാനം, മിഷനറി - ജീവകാരുണ്യ പ്രവർത്തനങ്ങൾ എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടാണ് സ്ത്രീകളുടെ വേദശാസ്ത്രപരമായ ഉപരിവിദ്യാഭ്യാസത്തെ പ. സുന്നഹദോസ് കാണുന്നത് എന്നുതോന്നുന്നു. എന്നാൽ ഒരു സന്യാസിനി സമൂഹത്തിന്റെ അംഗമായിത്തീർന്ന് സന്യാസവരമെടുത്ത് വേദശാസ്ത്ര പത്രം നടത്താൻ തയ്യാറുള്ളവർ എത്രപേരുണ്ടെന്ന് കണ്ണിയാണെന്ന്. നല്ല രീതിയിൽ സന്യാസം അനുഷ്ഠിക്കുകയും സാമൂഹ്യസേവനം നടത്തുകയും ചെയ്യുന്ന ഏതാനും സന്യാസിനി സമൂഹങ്ങൾ നമുക്കുണ്ടെങ്കിലും, കത്രിയാലിക്കാ സഭയിലെപ്പോലെ അത് ഒരു വലിയ പ്രസ്ഥാനമാക്കി മാറ്റാൻ നമുക്കുകൾക്കിട്ടില്ല. നമുക്ക് അടുത്ത രക്തബസ്യമുള്ള കേരളത്തിലെ സീറോ മലബാർ കത്രിയാലിക്കാ സഭയിൽ അധിവിനിയോഗിച്ചുകൊണ്ടുനിന്നും കന്യാസ്ത്രീകൾ വിവിധ രാജ്യങ്ങളിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് നാം ഓർക്കണം. അങ്ങനെയോരു സന്യാസസംഘരാവും സേവനഗതിയും പ്രാവർത്തികമാക്കാൻ നമുക്ക് കഴിഞ്ഞില്ലെങ്കിലും, ലളിതമായ ചില തുടങ്ങങ്ങൾ നടുവാൻ നമുക്കു കഴിയും.

അംഗ്: ഇപ്പോൾ നിലവിലുള്ള സന്യാസിനി സമൂഹങ്ങളിൽ വിജ്ഞാന തൃഷ്ണയും ആത്മീയ - അക്കാദമിക് യോഗ്യതകളുമുള്ളവരെ ആദ്യമായി പരിശീലിപ്പിക്കുകയും അവരുടെ നേതൃത്വത്തിൽ സ്ത്രീകൾക്കു

വേണ്ടി ഒരു വേദശാസ്ത്ര വിദ്യാലയം ആരംഭിക്കുകയും ചെയ്യാം. അടിസ്ഥാന വേദശാസ്ത്രപഠനം ഇവിടെ നടത്തുകയും ഉപരിവിദ്യാഭ്യാസത്തിന് ഇപ്പോൾ നമ്മുടെ സമീകാരിയിലും മറ്റൊരു സംവിധാനങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യാം.

ഈസ്: കത്തോലിക്കാസഭയിലും കോപ്പൻിക് ഓർത്തയോക്സ് സഭയിലും മറ്റും സന്യാസിനിമാരുടെ പ്രത്യേകവേഷമിടാത്തതെന്ന “സമർപ്പിത സഹോദരിമാർ” എന്ന നിലയിൽ ഒരുമിച്ച് ജീവിക്കുകയും ലഭിതമായ ജീവിതശൈലിയും ചില ആത്മീക നിഷ്ഠകളും പാലിച്ച്, സഭയുടെ സേവന സരണികളിൽ പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന “അത്മാധകാരായ” ധാരാളം സ്ത്രീകളുണ്ട്. കെട്ടുറപ്പേളും ഒരു സംവിധാനമുണ്ടജിൽ, ഇങ്ങനെയുള്ള സേവനത്തിന് നമ്മുടെ സഭയിലും പലരും തയ്യാറാക്കും. ഇവർക്ക് പ്രത്യേക പരിശീലനം നല്കുന്നതിൽ മേൽപ്പറഞ്ഞ സ്ഥാപനത്തെ ഉപയോഗിക്കാം.

മുന്ന്: കുടുംബിനികളും ഉദ്യോഗസ്ഥകളുമായി കഴിഞ്ഞ ജീവിതത്തിന്റെ ഒരു അന്ത്യഘട്ടത്തിൽ സഭാ സേവനത്തിനും മറ്റും തയ്യാറാകുന്ന വിദ്യാഭ്യാസവും ആരോഗ്യവും കഴിവുമുള്ള വനിതകൾ നമ്മുടെ ഈ വകകളിൽ കൂടിക്കുടിവരുന്നു. ഇവരെ ക്രിസ്തീയ സേവനപരമായ ചില ആദർശ - ലക്ഷ്യങ്ങളുടെ കൊടിക്കിഴിൽ സംഘടപ്പിച്ച് പരിശീലനം നൽകിയാൽ പ്രാദേശികമായ സേവനവേദികൾ ഒരുക്കുന്നതിന് സാധിക്കും. ഇതിന് ആവശ്യമായ സൈഖാനിക വിചിന്തനം നടത്തുന്നതിനും പരിശീലനം നൽകു ന്നതിനും ഇങ്ങനെയാരു വേദശാസ്ത്ര കേന്ദ്രത്തിന് സാധിക്കും.

സഭയിൽ സ്ത്രീകളുടെ പ്രവർത്തനത്തെ പുരുഷമാരുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ അനുബന്ധമായോ അടിക്കുറിപ്പായോ മാത്രം കാണുന്ന രീതി നിർത്തലാക്കണം. പുരുഷ മേധാവിത്വത്തിന്റെ ശൈലിയിൽ രൂപപ്പെടുത്തിയ ഒരു സംവിധാനത്തിൽ നന്നായി പ്രവർത്തിക്കുവാൻ സർഗ്ഗശേഷിയുള്ള സ്ത്രീകൾക്ക് പ്രയാസം വരും. അതുകൊണ്ട് സഭയുടെ ഭാവിയൈക്കുറിച്ചും ആദ്യാത്മിക പുതുക്കത്തെക്കുറിച്ചും സ്ത്രീകളും പുരുഷമാരും സമഭാവനയോടെ ചിന്തിച്ച് പ്രവർത്തിക്കേണ്ടത് അനുപേക്ഷണീയമാണ്. സഭയുടെ പാരമ്പര്യത്തിൽ, “നിഴ്മബ്ദ വേരുകളായി” പടർന്ന സഭാവൃക്ഷത്തിന് അദ്യശ്രൂമായി വളവും വെള്ളവും സ്ത്രീകൾ എപ്പോഴും നൽകിയിരുന്നുവെന്ന് നാം മറക്കരുത്. അതുകൊണ്ട് സ്ത്രീകളുടെ വേദശാസ്ത്ര പഠനത്തെയും അതിന്റെ സാധ്യതകളെയും സംബന്ധിച്ച് അവരുടെ പ്രതിനിധികളുടെ ചർച്ചകളും അനേപണ്ഡങ്ങളും ആദ്യം നടക്കണം.

കോട്ടയം വൈദിക സമീകാരിയിൽ നടത്തപ്പെടുന്ന ദിവ്യബോധന, ശ്രൂതി സംഗീത വിദ്യാലയം, പ്രത്യാശാ കൗൺസലിംഗ് ട്രഫിനിംഗ് എന്നീ പ്രശസ്തങ്ങളായ ത്രിവിധ പ്രസ്ഥാനങ്ങളിലുടെ നിരവധി ഓർത്തയോക്സ് സഭയിൽ നിർത്തിയാണ് പെൺകുട്ടികളും സഭയൈക്കുറിച്ചും അതിന്റെ ധർമ്മത്തെക്കുറിച്ചും പുതിയ അവബോധം നേടുന്നുണ്ട്.

നമ്മുടെ ഓരോ ഭ്രാസനവും മുൻകൈയെടുക്കുകയാണെങ്കിൽ ഇവർക്ക് സമർപ്പരായ കുറേപ്പേരെ യെക്കിലും ഒരുപ്പാർത്തിക്കുമായി വിശാസപ്രഭോധകൾ, ആരാധന സംഗീതാദ്യാപകൾ, പാസ്റ്ററൽ കൗൺസിലേഷൻ എന്നീ നിലകളിൽ തമായോഗ്യം നിയമിക്കാവുന്നതാണ്. ഇവരോടൊപ്പം ടീമായി പ്രവർത്തിക്കാൻ ഭ്രാസനതലത്തിൽ അർഹരായ വൈദികരെയും ചുമതലപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്. പുരുഷമാരായ വൈദികർക്ക് പ്രവർത്തിക്കാൻ സാമൂഹിക പരിമിതികളുള്ള സാഹചര്യങ്ങളിൽ സ്ത്രീകൾക്ക് കൗൺസിലിംഗും മറ്റും ഫലപ്രദമായി നടത്താവുന്നതാണ്. ഇക്കാര്യങ്ങളിലെല്ലാം അൽപ്പും പരീക്ഷണ വ്യുദ്ധത ആവശ്യമാണ്. പരീക്ഷിച്ചു നോക്കുന്നതിനു മുമ്പേ, ഇതൊന്നും ശരിയാവുകയില്ല എന്നു പ്രവ്യാഹിക്കുന്ന രീതിയാണ് നമുക്ക് ഇപ്പോൾ ഉള്ളത്. ഇത് അലസതയും അശുഭ്രപതി ചിന്തയും കൊണ്ടാണ്.

കത്തോലിക്കാ സഭയുടെ രീതി ഇവിടെ നാം കണ്ണുപറിക്കേണ്ടതാണ്. ചെറുപ്പത്തിലേ സമീകാരികളിൽ എടുക്കുന്ന ആൺകുട്ടികളിൽ ഏതാണ്ട് മുന്നിലെബാൻ് ആയിരിക്കാം വിദ്യാഭ്യാസം പൂർത്തിയാക്കി വൈദികരാവുന്നത്. അതുപോലെ ആയിരക്കണക്കിന് അംഗങ്ങൾ ആശ്രമങ്ങളിലും മംങ്ങളിലും ചേരുന്നതിൽ ചെറിയൊരു സംഖ്യയാണ് യാർദ്ദനത്തിൽ സന്യാസ ജീവിതം സ്വീകരിക്കുന്നത്.

പക്ഷേ അങ്ങനെ ലഭിക്കുന്ന ചെറിയ “ആട്ടിസ്കുട്ടത്തിൽ” അതിശ്രേഷ്ഠമായ ആത്മീയ ജീവിതവും അസാധാരണമായ പ്രതിഭാഗത്തിയും ഉള്ള വ്യക്തികൾ അപൂർവ്വമായിട്ടില്ലാതെ ഉണ്ടാകുന്നുണ്ട്. ഒരു സമൂഹത്തെയും കാലാധ്യത്തെയും ധന്യമാക്കാൻ ഇങ്ങനെ കുറച്ച് വ്യക്തികൾക്കു സാധിക്കും.

പഠനവും പാണ്യിത്യവും സന്യാസവും ശൃംഗാരം ശ്രമവും ജീവകാരുണ്യ പ്രവർത്തനവും മിഷനി പ്രസ്ഥാനവും എല്ലാം ഒരുപോലെ പ്രാധാന്യമുള്ള ഭൗവശാസ്ത്ര പാരമ്പര്യമാണ് ഓർത്തയോക്സ് സഭയുള്ളത്.

അതിനനുസരിച്ച് കാലിക്കുമായി ചിന്തിച്ച് പുതിയ ഘടനകളും സഭാസംഖിയാനങ്ങളും നേതൃത്വ

ശൈലിയും ആവിഷ്കരിക്കാൻ കുറെയൊക്കെ വൈകിയിൽക്കുന്നു. എങ്കിലും പരിശുദ്ധാത്മാവിന്റെ പുർത്തീകരണശക്തിയിൽ വിശ്വാസമർപ്പിച്ച് നമുക്ക് ഒരുമിച്ച് പ്രവർത്തിക്കാം. “നക്ഷത്രങ്ങളെ ഉന്നം വച്ചാൽ മരത്തിലെകിലും കൊള്ളും” എന്ന പഴന്മോൾ ഇവിടെയും പ്രസക്തമാണ്.

(ദിവ്യബോധനം സുവനീർ 2001)

പ്രാർത്ഥനയുടെ പരിഭ്രംശം

ഹാ. ഡോ. കെ. എം. ജോർജ്ജ്

ആഗോള ക്രിസ്തീയ പാരമ്പര്യത്തിൽ വിശ്വൃതനായ മാർ അപ്രേമിന്റെ കൃതികൾ നാലും നൂറ്റാണ്ടിനിന്ന് നമ്മുടെ കാലാവല്ലത്തിലേക്ക് ഒഴുകിയിരിക്കുന്നത് അനേകം കൈവഴികളിലുടെയാണ്. ക്രിസ്തീയ സഭയുടെ മുഖ്യ വിജ്ഞാനങ്ങൾക്ക് മുമ്പ് നാലും നൂറ്റാണ്ടിൽ ജീവിച്ചിരുന്ന ആ ദിവ്യഗായകൾ ആഗോള സഭയുടെ ഗുരുവും പ്രിതാവുമായി അനിയപ്പെട്ടു. കവിയും സന്ധാസിയും സംഗീതജ്ഞനും വേദപണി തന്മായിരുന്ന മാർ അപ്രേമിന്റെ വേദകാവ്യങ്ങളും ഭക്തിഗിതകങ്ങളും സൃഷ്ടിയാണി മുലത്തിനിന്ന് ലഭ്യമായിരുന്നു. ശ്രീക്കു, അരബി, മലയാളം, അർമ്മീനിയൻ, സ്ലാവോൺിക് തുടങ്ങിയ ഭാഷകളിലുടെ വിപുലമായ ഒരു ക്രൈസ്തവ ജനസംഘയായെന്ന സ്ഥാപിച്ചു.

സ്ലാവോൺിക് ഭാഷയിലുടെ ഇംഗ്ലീഷിൽ വന്ന മാർ അപ്രേമിന്റെ തെരഞ്ഞെടുത്ത പ്രാർത്ഥനകളുടെ ഒരു സമാഹാരമാണ് ഇവിടെ മലയാളത്തിൽ പ്രകാശിതമായിരിക്കുന്നത്. പത്തൊൻപതാം നൂറ്റാണ്ടിൽ റഷ്യയിൽ ജീവിച്ചിരുന്ന ബിഷപ്പും സന്ധാസിയും ഏകാന്ത തപസിയുമായിരുന്ന തെയ്യാഹമാണ്, സ്ലാവോൺിക് ആരാധനക്രമങ്ങളിനിന്നും ആദ്യാത്മികരചനകളിനിന്നും സമാഹരിച്ച കൃതിയാണിൽ.

ശ്രീകു ഓർത്തദേശാക്കം സഭയുടെ പാരമ്പര്യത്തിൽ നിന്നൊരിക്കണം റഷ്യ തുടങ്ങിയ സ്ലാവ് രാജ്യങ്ങളിലെ പുരാതന ഭാഷയായ സ്ലാവോൺിക്കിലേക്ക് ഈ വിനിമയം നടന്നത്. ശ്രീകുകാരനായ വിശുദ്ധ സിറിൽ, വിശുദ്ധ മെമോഡിയസ് എന്നീ രണ്ടു മിഷണറിമാരാണ് ആയിരം വർഷങ്ങൾക്കു മുമ്പ് സ്ലാവ് ജനതയ്ക്ക് ക്രിസ്തുവിന്റെ സുവിശേഷം നൽകിയത്. പുതുതായി ക്രിസ്തീയ വിശ്വാസം സ്വീകരിച്ച സ്ലാവ് ജനതയുടെ ഭാഷയ്ക്ക് ലിപിയില്ലാതിരുന്നതുകൊണ്ട്, ശ്രീകു ഭാഷയുടെ മാതൃകയിൽ “സിറിലിയൻ” അക്ഷരങ്ങളുണ്ടാക്കിയാണ് ബൈബിളും ആരാധനക്രമങ്ങളും സ്ലാവോൺിക് ഭാഷയിലേക്ക് അവർ വിവർത്തനം ചെയ്തത്.

നൂറ്റാണ്ടുകളിലുടെ നടന്ന വിപുലമായ ആദ്യാത്മിക സാഹിത്യ വിനിമയം മുലം മാർ അപ്രേമിന്റെ മുലകൃതികൾ അനേപാടി ഇവിടെ കണ്ണെന്ന് വരികയില്ല. പ്രാർത്ഥനകളും ഗാനങ്ങളും തർജ്ജമ ചെയ്യുന്നോൾ ഓരോ സംസ്കാരത്തിന്റെയും ഭാഷയുടെയും തന്മുഖിയിൽ നിശ്ചിയമാണ്. ബാഹ്യമായ പാഠങ്ങളും മനസ്പൃഷ്ടി അല്ലാത്തതോ ആയ മാറ്റങ്ങളും അവയിൽ വരാം. പ്രശസ്തരായ ആളുകളുടെ പേരിലും ശൈലിയിലും പിൽക്കാലത്ത് അവരുടെ ആരാധകർ രചനകൾ നടത്തി പ്രസിദ്ധീകരിക്കുകയെന്നത് പഴയ കാലങ്ങളിൽ സ്വീകാര്യമായ രീതിയായിരുന്നു. നാലും നൂറ്റാണ്ടിൽ ജീവിച്ചിരുന്ന മാർ അപ്രേമിന്റെ ചില പ്രാർത്ഥനകളിൽ, അഞ്ചാം നൂറ്റാണ്ടിൽ (എ. ഡി. 451 -ൽ) നടന്ന കൽക്കാനും സുനനഹദോസിലെ ചില നിർവ്വചനങ്ങളും പ്രയോഗങ്ങളും നിശ്ചിയുകാനും ഇതിനു നല്ലാരുദാഹരണമാണ്.

എന്നാൽ ഈ പുസ്തകത്തിന്റെ മുഖ്യ ലക്ഷ്യം വായനക്കാരുടെ ആദ്യാത്മികപരിവർത്തനവും ദൈവത്തേജസ്സിലുള്ള വളർച്ചയുമാണ്. മലയാളത്തിൽ ഈ മഹിൽഗ്രനമും പ്രകാശിപ്പിക്കുവാൻ തീരുമാനിച്ച മാനുസ്കന്ദപരിപാലന ഡോ. ചെറിയാൻ ഇപ്പോൾ ഇപ്പോൾ എക്കും ലക്ഷ്യം ഇതുതന്നെന്നയാണ്. ഇവിടെ ചരിത്രപരമായ പാഠവിമർശനത്തിന് വലിയ സ്ഥാനമില്ല.

ഡോ. ചെറിയാൻ ഇപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തി ഏറ്റു സന്നം വായനയുടെയും ആദ്യാത്മികാനേഷണത്തിന്റെയും ഫലമായി സ്ലാവോൺിക് പാരമ്പര്യത്തിൽ കണ്ണെന്നതിൽ നിധിയാണ് ‘മാർ അപ്രേമിന്റെ സക്രിയത്തനാം.’ യഥാർത്ഥ ക്രിസ്തീയ വിശ്വാസം മനുഷ്യ ജീവിതത്തിന് നല്കുന്ന ആശമായ അർത്ഥം തെറിയുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ തീർത്ഥമാടനം പാരമന്ത്ര ക്രിസ്തീയതയുടെ ആത്മീക സ്നേഹസ്വീകരിക്കുന്നതു ലോകം അദ്ദേഹത്തെ നയിച്ചു. തനിക്കു ലഭിച്ച അപൂർവ്വാനുഭവങ്ങളെ മറുള്ളവരുമായി പങ്കുവച്ച്, നിരന്തരമായ ആനന്ദരിക പ്രാർത്ഥനയിലുടെ പുതിയൊരു മാനവസമുഹരിതിന് രൂപരേഖകൾ ചമയ്ക്കാനുള്ള ഡോ. ചെറിയാൻ ഇപ്പോൾ നമന്നിന്നതെ ആഗ്രഹമാണ് മലയാളത്തിൽ ഇങ്ങനെന്നയാരു ശ്രദ്ധം ഇറ

അങ്ങൻ കാരണമായത്.

ഈ പുസ്തകത്തിലോ ഇംഗ്ലീഷ് വിവർ തന്നെ നടത്തിയവർ അതിന്റെ പ്രേരകലക്ഷ്യമായി പറയുന്നത് മലയാളത്തിലും പ്രസക്തമാണ് എന്നു തോന്തുന്നു. അത് ഇങ്ങനെ സുചിപ്പിക്കാം: ദൈവക്കുപയെ തുടർച്ചയായി ഉള്ളിൽ സംവഹിക്കുന്നവരാണ് യഥാർത്ഥ ഭക്തർ. കൃപയാകുന്ന ഇംഗ്ലീഷിലും തുടർച്ചയായ പ്രാർത്ഥനയാണ്. ഈ ആത്മരിക പ്രാർത്ഥനയുള്ളവർ ദൈവപ്രസാദമുള്ളവരായി വർത്തിക്കുന്നു. ദൈവപ്രസാദമുള്ളവർ നിരന്തര പ്രാർത്ഥനയുടെ ശക്തിയിലുന്നു. എന്നാൽ ഈതെ ഉയർന്ന ആദ്ധ്യാത്മികതലാൽ എത്തിയിട്ടില്ലാത്തവർക്ക് പ്രസാദവരത്തിനായി, ദൈവക്കുപയാൽ ശോഭിതരായ മഹാത്മാക്കൾ എഴുതിയിട്ടുള്ള പ്രാർത്ഥനകളെ ആശ്രയിക്കാം. ആത്മീയ തീർത്ഥാടനത്തിൽ ബഹുദുരം സഖ്യരിച്ച് “കൃപയിൽക്കൂടുതലും പ്രാഹിച്ചവരാണ് ആ പ്രാർത്ഥനകളുടെ രചയിതാക്കൾ. അതുകൊണ്ട് ഓർത്താദ്ദേശാക്കണ്ട് സഭയിൽ എഴുതപ്പെട്ട പുരാതന പ്രാർത്ഥനകൾക്ക് വലിയ സ്ഥാനം നല്കിയിരിക്കുന്നത്. ‘മാർ അപേമിന്റെ സക്കീർത്തന’ തിന്റെ പ്രാധാന്യം ഈ പശ്ചാത്തലത്തിലാണ് ശഹിക്കേണ്ടത്.

പാരസ്ത്യ പാരമ്പര്യത്തിൽ വിശ്വാസപ്രമാണങ്ങൾ പ്രാർത്ഥനയുടെ അകവടിയോടൊക്കെയാണ് അവതരിപ്പിക്കാറുള്ളത്. കാരണം, യുക്തിപരവും വാഗ്രഹപത്തിലുള്ളതുമായ വെറും വിശ്വാസനിർവ്വചനങ്ങൾ ക്രിസ്തീയവിശ്വാസത്തിന്റെ ഉൾക്കാഡിനെ വെളിപ്പെടുത്തുവാൻ കഴിവുള്ളവയല്ല. തീയേക ദൈവത്തെ സ്തുതിക്കുന്നതും (doxology) ആത്മരിക പ്രാർത്ഥനയുടെ നിശ്വാസം ഉതിർക്കുന്നതുമായ ആരാധനയും മാത്രമേ അപ്രമേയനായ ദൈവത്തിന്റെ തേജസ്സിനെ അല്പപരമുണ്ടാക്കി ലും പ്രസ്ഥുതിപ്പിക്കാനാവു. പാരസ്ത്യ ദൈവശാസ്ത്രത്തിലെ അടിസ്ഥാനപ്രമാണമാണിത്. “പ്രാർത്ഥിക്കുന്നവൻ ആരോ അവനാകുന്നു ദൈവശാസ്ത്രങ്ങൾ; ദൈവശാസ്ത്രങ്ങൾ ആരോ അവൻ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നവനാകുന്നു” എന്ന പ്രവൃത്തമായ മഹാദിവസം (പൊന്തോസിലെ വി. ഇവാഗ്രിയൻ) ഇവിടെ സ്ഥാപിച്ചുമാണ്. അതുകൊണ്ട് വി. അപേമിന്റെ രചനകളിൽ പ്രാർത്ഥനാരൂപമോ സ്തോത്രഗാനരൂപമോ ഉള്ളവയെയാണ് ഈ സക്കീർത്തന പുസ്തകത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്. സർ ഗൃഹീയ ഗായകനായ ദാവീദിന്റെ സക്കീർത്തനങ്ങളുടെ ചുവടുപിടിച്ചാണ് നൂറ്റിങ്ങുത് പ്രാർത്ഥനകൾ ഈ പുതിയ സക്കീർത്തനത്തിൽ നിരത്തിയിരിക്കുന്നത്.

മാർ അപേമിനെ ശ്രേഷ്ഠനായ സന്ധാസിയും താപസനുമായിട്ടാണ് പാരസ്ത്യ ക്രിസ്തീയ പാരമ്പര്യം കാണുന്നത്. സന്ധാസികളെന്ന് പറയുന്ന പലർക്കും ഉണ്ടാകുന്ന ഒരു പരീക്ഷ, അതായത്, ദൈവത്തിനു മേലഭ്യക്ഷസ്ഥാനത്തെയ്ക്ക് കണ്ണുനട്ട്, അത് കൈവശപ്പെടുത്താൻ തന്ത്രമന്ത്രങ്ങൾ മെന്താൻ ജീവിതം ഉഛിത്തുവയ്ക്കുന്ന രീതി, അപേമിനെ ഒരു സാധാരിച്ചില്ല. ക്രിസ്തുവിന്റെ സഭയുടെ എളിയ ശുശ്രൂഷകനായി കഴിയുന്നതിൽ സംതൃപ്തിയും പ്രാർത്ഥനയും അഭ്യർത്ഥനയും വിശുദ്ധമായ സന്ധാസിത്തിന് സജീവി തംകൊണ്ട് ഉത്തമഭാഷ്യം രചിച്ചു. ഉത്തമരാധ സന്ധാസിമാരിൽനിന്ന് സഭ പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന വിശുദ്ധമായ വിജ്ഞാനവും ആരാധനാ സാഹിത്യ സംഭാവനകളും വേദവ്യാഖ്യാനവും ആത്മീക മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശവും മാർ അപേപോ സഭയ്ക്ക് നല്കി.

പാരസ്ത്യ സഭയുടെ അതിസന്ധാനമായ ആരാധനാരേഖയിലും പ്രാർത്ഥനകളുടെയും ഉറവിടം സന്ധാസപ്രസ്ഥാനമാണ്. നിരന്തരമായ വേദപുസ്തകപാഠം, ഏകാന്ത ധ്യാനം, നോന്ത്, ഉപവാസം തുടങ്ങിയ തപോനിഷ്ഠകൾ, സമുഹാരാധന, മനുഷ്യസ്നേഹ നിർഭരമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ എന്നിവയിലും “ലോക തത്ത ജയിച്ചു” വിശുദ്ധരായ വ്യക്തികൾ എഴുതിയും പാടിയും ക്രമീകരിച്ച വേദസ്തുതികളും പ്രാർത്ഥനകളും പിന്നീട് സാമാന്യജനങ്ങളിലേക്ക് പ്രചരിച്ചു.

സന്ധാസപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ശക്തി കുറീയേരെ ക്ഷയിച്ചു ആധ്യാത്മിക കാലഘട്ടത്തിൽ, ദീർഘമായ പ്രാർത്ഥനകളും ആരാധനാക്രമങ്ങളും എത്രെത്രം പ്രസക്തമാണെന്ന് പലരും ചോദിക്കുന്നുണ്ട്. വ്യാവസായികവിപ്പവത്തിന്റെയും ശാസ്ത്ര - സാങ്കേതികവിദ്യയുടെയും ഫലമായി ഉണ്ടായിരിക്കുന്ന പുതിയ ആഗോള സംസ്കാരത്തിന് ആദ്ധ്യാത്മിക ചായ്വ് ഒരു തന്നെ ഇല്ല. മാത്രമല്ല, സമ്പത്തിനോടും ഭൗതികസുവാദങ്ങളോടും അതുകൊണ്ടും അമിതമായ പ്രതിപത്തി മുലം, ആദ്ധ്യാത്മികമുല്യങ്ങൾക്ക് വളരുന്നുള്ള സാംസ്കാരിക പരിത്വേഷത്തെന്നു ഇല്ലാതായിരിക്കുന്നു.

എക്കില്ലും നമ്മുടെ കാലഘട്ടത്തിൽ, പുതിയൊരു മാനുഷിക ജീവിതരേഖാലിക്കുവേണ്ടിയുള്ള അന്നേ ഷണങ്ങൾ പലയിടത്തും നടക്കുന്നുണ്ട്. ഈജിപ്തത്തിൽ നെന്തൽ നദിയുടെ ഇരുവശങ്ങളിലുമായി കടൽപോലെ പരന്നുകിടക്കുന്ന മരുഭൂമിയിൽ, പുരാതന മഹർഷിമാരെ അനുകരിച്ചു, വളരെ ശക്തമായ സന്ധാസപ്രസ്ഥാനം ഉടലെടുത്തിട്ടുണ്ട്. കോപ്പറ്റിക് ഓർത്ത യോക്സ് സഭയുടെ പാരമ്പര്യത്തിലുള്ള ഈ പുതിയ പ്രസ്ഥാനം ആയിരക്കണക്കിൽ ചെറുപ്പക്കാരെ സന്ധാസജീവിതത്തിലേക്ക് ആകർഷിക്കു

നു. ഗ്രീസിൽ ഓർത്തയോക്സ് ശൈലിയിലുള്ള തപോനിഷ്ഠന്കൾക്ക് പ്രസിദ്ധമായ ആമോസ് മലയിലും പറരസ്ത്യ യുറോപ്പിലെ പല രാജ്യങ്ങളിലും സന്യാസത്തിന് പുതിയ നാമവുകൾ മുളയ്ക്കുന്നുണ്ട്. പാശ്വാത്യ കത്തോലിക്കാ സഭയിലെ വിവിധ സന്യാസവിഭാഗങ്ങൾക്ക് ആർഡബലം കുറഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിലും അവയെല്ലാം ഇപ്പോഴും സജീവമായ സേവനസ്ഥാനങ്ങളാണ്. പ്രോട്ടസ്റ്റന്റ് പാരമ്പര്യത്തിൽ ഫ്രാൻസിലെ തെസേ (Taize), സ്കോട്ട്ലാണ്ടിലെ അയോണ (Iona) എന്നീ പ്രസിദ്ധ സമൂഹങ്ങൾ പുരാതനമായ ക്രിസ്തീയ ആദ്ധ്യാത്മികഗ്രിക്കച്ചണവും ആധുനിക ലോകത്തിന്റെ വെല്ലുവിളികളും എങ്ങനെന്ന സമന്വയിപ്പിച്ച് പുതിയൊരു ആദ്ധ്യാത്മിക ജീവിതശൈലി സൃഷ്ടിക്കാം എന്ന് അനേകിക്കുന്നു.

ചുരുക്കത്തിൽ സന്യാസത്തിന്റെ പുരാതന രൂപങ്ങൾക്ക് വ്യത്യാസം വരുന്നുണ്ടെങ്കിലും അതിന്റെ അക്കാദമിക്കാനുള്ള ശ്രമങ്ങൾ ധാരാളമുണ്ട്. പരിസ്ഥിതിയുടെ ജീർണ്ണതയും ആഗോളവത്കരണത്തിന്റെ സാമ്പത്തികാസമത്വങ്ങളും കൂടും ബബന്ധങ്ങളുടെ ശൈമില്യവും മറ്റും മാനുഷികാന്തസ്ഥിതിനെ തകർക്കുകയും ജീവൻ നിലനിൽപ്പുത്തനെ അപകടത്തിലാക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്, ഒരു പുതിയ ജീവിതശൈലി സീക്രിക്കുവാൻ നാം നിർബന്ധിതരായിത്തീരും, ലഭിതവും നീതിപൂർവ്വകവും എല്ലാവർക്കും പകാളിത്തമുള്ളതുമായ പുതിയൊരു സാമൂഹ്യജീവിതവും വസ്തിക്കാം ആദ്ധ്യാത്മികമായ അടിത്തറയല്ലാതെ മറ്റാനും നമുക്ക് ചുണ്ടിക്കാണിക്കാനില്ല.

ഒരു കാലത്ത് ലോകത്തിന്റെ തെറ്റായ വ്യവസ്ഥയെ എതിർത്ത നല്ലവരും ആദർശശാലികളുമായ മനുഷ്യർ മരുഭൂമിയിലേക്കും വന്നാനുരഞ്ഞിലേക്കും മാറി ഏകാന്തതയും ആത്മീയശാന്തതയും തേടിയെ കുറിക്കുന്ന നമുക്ക് മികവെർക്കും അത് സാധ്യമല്ലെല്ലാം. അതുകൊണ്ട്, മരുഭൂമി നമുക്ക് ബാഹ്യമായിട്ടല്ല, നമുക്കുള്ളിലാണ്; ലോകത്തിൽനിന്ന് ഒഴിച്ചേറിപ്പോയല്ല, നമ്മുടെ ഉള്ളിൽത്തനെ മരുപ്രയാണം നടത്തി വേണും തപസ്സുപണിക്കാൻ എന്ന് അറിവുള്ളവർ പറയുന്നു. ക്രിസ്തു പാപ്പിച്ചതുപോലെ “ലോകത്തിലായിരിക്കുകയും അതേസമയം ലഭകികർ അല്ലാതാവുകയും” ചെയ്യുന്ന അവസ്ഥയാണിത്.

ഈ ആന്തരിക വന്നാനുരഞ്ഞിലെ തപോവ്യത്തിക്ക് നമേ സഹായിക്കുന്ന പ്രാർത്ഥനകളും ധ്യാനങ്ങളും അനുഷ്ഠാനങ്ങളും പുരാതന ക്രിസ്തീയ പാരമ്പര്യത്തിൽ നിന്ന് നമുക്ക് സാക്രാന്തസ്ഥാനം സീക്രിക്കാവുന്നതാണ്. ഇവിടെയാണ് മാർ അപേമിന്റെ പ്രാർത്ഥനകൾ പോലെയുള്ള പുസ്തകങ്ങളുടെ പ്രസക്തി നാം കാണേണ്ടത്.

ഇപ്പോൾ മികവെരും അഭികാമ്യമായി കരുതുന്ന ആധുനിക ആഗോള സംസ്കാരം വ്യക്തിയുടെ സ്വാർത്ഥപരമായ ലക്ഷ്യങ്ങളിൽ വേരുന്നിയതാണ്. ഇത്തരം സ്വാർത്ഥലക്ഷ്യങ്ങൾ ബാഹ്യമായി നോക്കിയാൽ അതു മോശമാണെന്ന് പറയാനാവുകയില്ല. Enlightened self - interest എന്ന് ചിലർ വിളിക്കുന്ന ഈ സ്വാർത്ഥതയാണ് കമ്പോള സംസ്കാരത്തിന്റെ ആണിക്കല്ലുകളിലേന്ന്. ചില പ്രത്യേക സാഹചര്യങ്ങളിൽ പ്രത്യേക പതിമിതികൾക്കുള്ളിൽ പലർക്ക് പ്രയോജനം ചെയ്യുന്നതാണ് ഈ വ്യവസ്ഥ. എന്നാൽ ആഗോളത്തലത്തിൽ കൂടുതൽ ദാരിദ്ര്യവും അനീതിയും അതി എൻ്റെ മലമായി അക്രമവും വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതാണ്. കൂടുതൽകൂടുതൽ സന്ധാരിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നാൽ മാത്രമേ ഈ സ്വാർത്ഥപ്രവസ്ഥ നിലനിർത്താനാവു. പക്ഷേ, നിരന്തരമായ ആർജ്ജനാസക്തിമുലം, മറ്റൊളവരെ ചൂഷണം ചെയ്യുന്നതും ലോകത്തിന്റെ വിഭവശേഷിയെ കവർക്കുന്നതും ഈ വ്യവസ്ഥയുടെ അവിഭാജ്യവാദകമായിത്തീരുന്നു. “കൂടുതൽ ഉത്പാദനം, കൂടുതൽ ഉപഭോഗം” എന്ന തത്ത്വം അധികം താമസിയാതെ നമ്മുടെ ലോകത്തിന്റെയും സർവ്വജീവജാലങ്ങളുടെയും ഭ്രതയെ തകർക്കും. ഇത്തരം സ്വാർത്ഥവ്യവസ്ഥയിലും നിയ ഒരു സാമൂഹ്യക്രമമാണ് പുതിയ ആഗോളസംസ്കാരത്തിന്റെ ഭാഗമായി നമ്മുടെ നാട്ടിലും പ്രചരിക്കുന്നത്. ഇതിൽ നിന്ന് വ്യത്യസ്തമായി, സമൂഹത്തിന്റെ പൊതുവായ നമ്യയും അതേസമയം വ്യക്തിവാധിക്കുന്നതും ശ്രദ്ധിക്കുന്നതും മനുഷ്യസംരത്തുവും ഉപഭോഗത്തിൽ മാത്രം ആശയിക്കാതെ ജീവിതമേ നയ്യും എങ്ങനെ പോഷിപ്പിക്കാമെന്നതാണ് നമേ നേരിട്ടുന്ന മുഖ്യചോദ്യം. സാമൂഹിക നിയന്ത്രണമുള്ള കമ്പോള വ്യവസ്ഥ (socially controlled market economy) യെക്കുറിച്ച് പലരും പറയുന്നുണ്ട്. പക്ഷേ, അവിടെയും അടിസ്ഥാനത്തമായി സ്വാർത്ഥതയും ആർജ്ജനാസക്തിയും തൽപരലമായ അക്രമവും സ്ഥയും നിലനിൽക്കുന്നു എന്നതാണ് സത്യം.

ആത്മീകർഷനമുള്ള വ്യക്തികളുടെ കൂട്ടംചേരലിലും മാത്രമേ മാനുഷികമേന്തയുള്ള സാമൂഹിക വാധിക്കുന്ന സ്വഷ്ടി കാനാവു. സന്പത്ത്, യന്ത്രങ്ങൾ, ഉപഭോഗവസ്തുകൾ എന്നിവയോടുള്ള ഒരു പുതിയ അനാസ്ഥാനിക വളർത്തിയെടുക്കുകയും മനുഷ്യ സംസ്കാരത്തിന്റെ ഗതിയെ ധാർമ്മിക മുല്യങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മുൻപോട് നയിക്കുവാൻ മനുഷ്യരെ കഴിവുള്ളവരാക്കുകയും ചെയ്യുന്ന കൂടായ്മകളാണ് നമുക്കാവശ്യം. ഇന്ന് നിലവിലുള്ള മതങ്ങൾക്കാനുംതന്നെ അവയുടെ ഒരേയാൾക്കും തലത്തിൽ

ഇത് ചെയ്യാൻ കഴിവില്ല എന്നു തോന്തുന്നു. കാരണം, മതനേതാക്കൾ നല്ല പക്ഷും ആഗ്രഹാളി സംസ്കാര തോടു സമർപ്പിച്ചുള്ള കഴിയാൻ നിർബന്ധിതരാണ്. വിമർശനാത്മകവും ക്രിയാത്മകവുമായ മനുഷ്യരും വിയൈക്കുറിച്ചുള്ള പ്രവാചകദർശനം ഒരുദ്യാഗ്രികൾവാളിൽ നിന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കേണ്ടതില്ല. എന്നാൽ അതേസമയം, മതങ്ങളുടെ പരമ്പരാഗതമായ ആദ്യാത്മികദ്രോഹസ്ഥാനങ്ങളും ഉൾക്കൊണ്ടിട്ടുള്ള ചെറുസ്ഥാനങ്ങളും വ്യക്തികളും ഒരുവുവരെ നാശം സഹായിക്കാൻ കഴിവുള്ളവയാണ്.

ക്രിസ്തീയ പാരമ്പര്യത്തിലെ സമുന്നത മുല്യങ്ങൾ സ്വാംഗീകരിച്ച് പുതിയ കൂടുംബം - സാമൂഹിക ക്രമങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കാനുള്ള വെല്ലുവിളി നാം ഏറ്റുടുക്കണം. ആത്മശിക്ഷണവും ആർദ്ദമായ മനുഷ്യ സ്വന്നഹിവും നീതിക്കുവേണ്ടിയുള്ള വിശപ്പും ഭാഹവും സ്വാർത്ഥസുവാങ്ങലുക്കാർ സമുഹത്തിന്റെ പൊതു വായ നമ്പ്രക്ക് മുൻതുക്കം കൊടുക്കുന്ന തൃശ്മനോഭാവവും അർത്ഥപൂർണ്ണമായ ആരാധനയും പക്ഷമായ അറിവിന്റെ പുതിയ പ്രകാശം സൃഷ്ടിക്കുന്ന പഠനങ്ങളും ഗവേഷണങ്ങളും എല്ലാം ഈ വെല്ലുവിളിയുടെ ഭാഗമാണ്.

ഇത്തരമൊരു വ്യവസ്ഥയെ സ്വപ്നം കാണുന്ന യോ. ചെറിയാൻ ഇളപ്പൻ, സന്തം അനുഭവങ്ങളുടെ വെളിച്ചത്തിലാണ് ഈ പുസ്തകം മലയാളത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച് പ്രചരിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നത്. ശാസ്ത്ര - സാങ്കേതിക - വ്യാവസായിക ലോകത്തിന്റെ കുതിപ്പും കിതപ്പും നല്ലവള്ളുമരിയാവുന്ന യോ. ചെറിയാൻ ആദ്യാത്മികതയുടെ ഉൾവിളിയും ഒരേ സമയം തിരിച്ചറിയുന്നു. ഭ്രഷ്ടംമായ ജീവചരിത്രചനകളിലും മലയാള സാഹിത്യത്തെ സന്ദർഭമാക്കിയ ശ്രീ. എ. കുരുന്തേൻ വിവർത്തനം ഈ പുസ്തകത്തെ അതീവ ഹൃദയമാക്കുന്നു. പ്രാർത്ഥനയുടെ ആത്മാവിൽ ആവിഷ്കൃതമാകുന്ന ഈ പ്രസിദ്ധീകരണത്തിന് എല്ലാ ആശംസകളും.

ആദ്യാത്മിക സജീവത്തനം

മാർ അപേപോ

വിവർത്തനം: എ. കുരുന്തേൻ

പ്രസാധകർ: റോയ് ഇൻഡ്രനാഥണ്ടൽ പ്രോവിഡൻഷ്യൽ ഫൗണ്ടേഷൻ,

5 - ബി, സെഞ്ചറി ട്വേഴ്സ്, കോട്ടയം - 1